IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 16.12.2025
COM(2025) 766 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

rigward l-istatistika kkompilata skont ir-Regolament (KE) Nru (EC) Nru 2150/2002 dwar l-istatistika tal-iskart u l-kwalità tagħha

1. Introduzzjoni

Ir-Regolament (KE) Nru 2150/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2002 dwar l-istatistika tal-iskart[1] ("ir-Regolament") jistabbilixxi qafas għall-produzzjoni ta' statistika dwar l-iskart fl-Unjoni Ewropea (UE). L-Artikolu 8(1) tar-Regolament jipprevedi dan li ġej.

> *Il-Kummissjoni għandha, fi żmien ħames snin mid-data tad-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament u kull tliet snin wara dan, tissottometti rapport lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-istatistika kkumpilata skont dan ir-Regolament u b'mod partikolari dwar il-kwalità tagħha u l-piż fuq in-negozji.*

Dan huwa s-seba' rapport li jissodisfa dan l-obbligu. Ir-rapporti preċedenti ġew ippubblikati fl-2008[2], fl-2011[3], fl-2014[4], fl-2016[5], fl-2020[6] u fl-2022[7].

Ir-rapport attwali jkopri l-perjodu ta' rapportar bejn l-2020 u l-2022 (id-data tas-sena ta' referenza), li għalih l-Istati Membri ttrażmettew data fl-2022 u fl-2024 rispettivament.

2. Regolament dwar l-Istatistika tal-Iskart

Ir-Regolament jistabbilixxi qafas għall-produzzjoni tal-istatistika tal-UE dwar il-ġenerazzjoni, l-irkupru u r-rimi tal-iskart.

Jiżgura li d-data dwar l-iskart tinġabar u tiġi rrapportata b'mod konsistenti madwar l-Istati Membri tal-UE u l-pajjiżi taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE), filwaqt li jittejbu l-akkuratezza, l-affidabbiltà u l-komparabbiltà tal-istatistika tal-iskart. Jippromwovi t-trasparenza u jipprovdi aċċess għad-data dwar l-iskart għal min ifassal il-politika, għar-riċerkaturi, u għall-pubbliku ġenerali.

L-Istati Membri jeħtiġilhom jiġbru d-data dwar il-ġenerazzjoni tal-iskart (skont l-attività ekonomika, l-unità domestika u sorsi oħra), it-trattament tal-iskart (ir-riċiklaġġ, l-irkupru, ir-rimi, eċċ.) u l-immaniġġjar tal-iskart (inkluż it-trasport u l-kummerċ tal-iskart), u jippreżentawha lill-Kummissjoni (il-Eurostat) kull sentejn fi żmien 18-il xahar minn tmiem is-sena ta' referenza[8].

Il-Eurostat jippubblika d-data dwar l-iskart f'format faċli għall-utent, li jippermetti aċċess u tqabbil faċli fl-Istati Membri.

---

1 ĠU L 332, 9.12.2002, p. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2150/2010-10-18.
2 KUMM(2008) 355 finali, 13.6.2008.
3 KUMM(2011) 131 finali, 17.3.2011.
4 COM(2014) 79 final, 14.2.2014.
5 COM(2016) 701 final, 3.11.2016.
6 COM(2020) 54 final, 14.2.2020.
7 COM(2022) 719 final, 15.12.2022.
8 Ir-Regolament (KE) Nru 2150/2002, it-Taqsima 7(2) tal-Annessi I u II.

Minbarra l-istatistika dwar il-ġenerazzjoni u t-trattament tal-iskart, id-data miġbura permezz tar-Regolament tappoġġa wkoll statistika dwar suġġetti ta' politika, bħall-ekonomija ċirkolari[9] u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli[10].

3. Attivitajiet li saru mill-aħħar rapport s'issa

3.1. Bidliet fil-format tar-rapportar

Flimkien mad-data li jirrapportaw lill-Kummissjoni (il-Eurostat) skont ir-Regolament, l-Istati Membri jibagħtu wkoll rapport dwar il-kwalità. Mill-ġbir ta' data tal-2024 s'issa, il-format tar-rapport dwar il-kwalità ġie aġġornat għall-istruttura integrata unika tal-metadata (SIMS, Single Integrated Metadata Structure)[11], qafas standardizzat tar-rapportar li jintegra l-metadata u l-informazzjoni dwar il-kwalità f'format armonizzat bl-użu ta' standard internazzjonali u tekniku (SDMX, Statistical Data and Metadata eXchange, Skambju tad-Data u tal-Metadata tal-Istatistika). Dan l-aġġornament jipprovdi struttura aktar dettaljata u robusta, allinjata mal-aħjar prattiki f'diversi oqsma tal-istatistika. Barra minn hekk, ir-rapport dwar il-kwalità għandu tabella ġdida biex jivvaluta kwistjonijiet ta' kopertura, jippermetti li jiġu identifikati lakuni fil-kontabbiltà tal-iskart u jtejjeb l-akkuratezza ġenerali tal-istimi tal-ġenerazzjoni tal-iskart.

3.2. Laqgħat tal-gruppi ta' ħidma dwar l-istatistika tal-iskart

Sabiex jiġu żviluppati l-komparabbiltà u l-kwalità tad-data, il-Eurostat kull sena jorganizza laqgħat tal-grupp ta' ħidma dwar l-istatistika tal-iskart, li jinkludu esperti nazzjonali mill-uffiċċji nazzjonali tal-istatistika tal-Istati Membri tal-UE, tal-EFTA u tal-pajjiżi kandidati. Mill-aħħar rapport (fl-2022), kien hemm laqgħat annwali, kull waħda ddum ġurnata u nofs, fejn il-grupp ta' ħidma ddiskuta l-ekonomija ċirkolari, ir-rapportar dwar l-iskart muniċipali, l-iskart agrikolu, il-ħama tad-dranaġġ u l-iskart minerali, u l-manwal tal-Eurostat għall-2024.

3.3. Żjarat fil-pajjiżi

Il-Kummissjoni (il-Eurostat) twettaq żjarat bilaterali fil-pajjiżi biex tiddiskuti kwistjonijiet tekniċi u tikseb fehim aħjar tal-metodoloġija applikata u l-implikazzjonijiet tagħha fuq il-komparabbiltà tad-data. Mill-aħħar rapport saru erba' żjarat: fin-Netherlands, fi Spanja, fil-Finlandja u fil-Bulgarija. Iż-żjarat iffukaw fuq id-data rrapportata skont ir-Regolament, li tindirizza wkoll flussi addizzjonali tal-iskart (jiġifieri l-iskart tal-ikel, il-batteriji, l-iskart elettroniku u elettriku u l-vetturi li ma għadhomx jintużaw) meta rilevanti. Żjarat bħal dawn itejbu l-komunikazzjoni u jippermettu skambji mal-pajjiż rilevanti rigward il-metodoloġija, u

[9] Qafas ta' monitoraġġ - Ekonomija Ċirkolari - Il-Eurostat

[10] Informazzjoni dwar id-data - Għanijiet ta' żvilupp sostenibbli - Il-Eurostat

[11] Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2023/397 tas-17 ta' Frar 2023 dwar metadata ta' referenza u rapporti ta' kwalità għas-Sistema Ewropea tal-Istatistika, li tissostitwixxi r-Rakkomandazzjoni 2009/498/KE dwar metadata ta' referenza għas-Sistema Ewropea tal-Istatistika, ĠU L 53, 21.2.2023; ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/397/oj.

jipprovdu fehim aħjar tal-proċessi u l-isfidi ta' kull pajjiż fir-rigward tal-istatistika tal-iskart. Barra minn hekk, iż-żjarat jikkostitwixxu mod aktar rapidu u effettiv biex jiġu diskussi u solvuti kwistjonijiet kumplessi.

3.4. Kwalità tad-data trażmessa mill-aħħar rapport s'issa

3.4.1. Tempestività

Il-konformità mal-iskadenza għar-rapportar tal-ġbir ta' data għas-snin ta' referenza 2020 u 2022 baqgħet stabbli meta mqabbla mas-snin ta' qabel.

Is-settijiet tad-data dwar il-ġenerazzjoni u t-trattament tal-iskart ġeneralment ġew ippreżentati fil-ħin. Għas-sena ta' referenza 2020, 25 Stat Membru u pajjiż wieħed taż-ŻEE ppreżentaw id-data tagħhom fil-ħin, filwaqt li għas-sena ta' referenza 2022, 21 Stat Membru u żewġ pajjiżi taż-ŻEE rrispettaw l-iskadenza għall-preżentazzjoni.

Madankollu, kien hemm dewmien fit-trażmissjoni tad-data għas-sena ta' referenza 2022 minn xi pajjiżi. Il-pajjiżi ppreżentaw ukoll rapporti dwar il-kwalità wara l-iskadenza, filwaqt li żewġ pajjiżi tal-UE għadhom pendenti, potenzjalment minħabba l-format il-ġdid tar-rapport dwar il-kwalità introdott dik is-sena. Waslu wkoll preżentazzjonijiet volontarji minn sitt pajjiżi tal-Balkani tal-Punent (il-Bożnija-Ħerzegovina, il-Montenegro, il-Maċedonja ta' Fuq, l-Albanija, is-Serbja u l-Kosovo[*]) u t-Turkija, b'erba' pajjiżi li ppreżentaw settijiet tad-data sħaħ u rapporti dwar il-kwalità fil-ħin. Il-Eurostat bagħat tfakkiriet u intervjena f'każijiet ta' nuqqas ta' preżentazzjoni. Id-data vvalidata ġiet ippubblikata fil-bażi tad-data online tal-Eurostat għas-snin ta' referenza 2018, 2020 u 2022, akkumpanjata minn artikli ta' Statistics Explained u prodotti oħra ta' informazzjoni[12].

3.4.2. Kompletezza

Id-data dwar il-ġenerazzjoni tal-iskart saret ferm aktar kompluta mis-sena 2010. Kien hemm tnaqqis sostanzjali fl-għadd ta' ċifri neqsin u pajjiżi li bagħtu risposti li ma kinux kompluti, filwaqt li l-ebda pajjiż tal-UE u taż-ŻEE ma rrapporta ċifri neqsin għas-sentejn ta' referenza. Sitt pajjiżi tal-Balkani tal-Punent (il-Bożnija-Ħerzegovina, il-Montenegro, il-Maċedonja ta' Fuq, l-Albanija, is-Serbja u l-Kosovo) u t-Turkija ppreżentaw ukoll ir-rapporti tagħhom dwar il-ġenerazzjoni tal-iskart għas-sena ta' referenza 2022.

Kien hemm titjib simili fid-data dwar it-trattament tal-iskart, filwaqt li l-ebda ċifra nieqsa ma ġiet irrapportata għas-snin ta' referenza 2020 u 2022. Madankollu, xi pajjiżi jirrapportaw data kunfidenzjali, li tirrikjedi trattament ta' kunfidenzjalità sekondarja addizzjonali biex jiġi

[*] Dan l-isem huwa mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u huwa konformi mal-UNSCR 1244/1999 u mal-Opinjoni tal-QIĠ dwar id-dikjarazzjoni tal-indipendenza tal-Kosovo.

[12] Punti ġodda (sena ta' referenza: 2022): https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20241017-1
indikaturi tal-immaniġġar tal-iskart: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Waste_management_indicators

pprevenut li data nazzjonali sensittiva tiġi derivata mid-data kunfidenzjali. Din il-proċedura tiżgura li l-informazzjoni kunfidenzjali tibqa' protetta filwaqt li xorta tippermetti li tiġi ppubblikata data aggregata.

3.4.3. Rilevanza

Is-sett ta' data jipprovdi informazzjoni komprensiva dwar l-iskart iġġenerat u t-trattament tiegħu. Jikklassifika l-iskart skont is-sustanza u s-settur tal-attività, b'enfasi primarja fuq l-immaniġġjar tal-iskart. Madankollu, dan ma jindirizzax bis-sħiħ l-iskart bħala riżorsa, peress li għandu limitazzjonijiet, inkluż nuqqas ta' data dwar ir-rati ta' riċiklaġġ, l-importazzjoni u l-esportazzjoni tal-iskart u l-istadji preliminari tal-ipproċessar. Barra minn hekk, il-karatteristiċi tal-iskart huma dinamiċi fin-natura tagħhom u hemm il-possibbiltà li s-sustanzi jingħaddu darbtejn. Dawn iż-żewġ fatturi jistgħu jaffettwaw l-akkuratezza. Filwaqt li d-data hija utli għall-immaniġġjar tal-infrastruttura tal-iskart, dawn in-nuqqasijiet ifissru li ma hijiex kompletament adatta għall-monitoraġġ tal-prattiki tal-ekonomija ċirkolari.

3.4.4. Akkuratezza

L-akkuratezza tad-data dwar il-ġenerazzjoni tal-iskart hija żgurata permezz ta' approċċ komprensiv li jgħaqqad l-istatistika mis-setturi ekonomiċi u l-unitajiet domestiċi kollha, inklużi l-iskart sekondarju u n-negozji ż-żgħar. Sabiex jiġu indirizzati l-lakuni potenzjali fil-kopertura, id-data ġiet issupplimentata b'informazzjoni minn sorsi jew stimi amministrattivi. F'dawn l-aħħar snin, kien hemm xejra lejn dipendenza akbar mis-sorsi amministrattivi, bl-istħarriġiet kampjunarji tal-istatistika jintużaw b'mod aktar selettiv biex tinġabar data komplementari u biex jimtlew il-lakuni li fadal.

Dan l-approċċ huwa effiċjenti u effettiv, peress li juża d-data amministrattiva disponibbli u d-data tal-istħarriġ immirata biex tiġi prodotta data ta' kwalità għolja dwar il-ġenerazzjoni tal-iskart. Dan il-metodu jiġbor l-aħjar aspetti taż-żewġ sorsi tad-data. Dan ifisser li huwa allinjat mal-Kodiċi ta' Prattika tal-Istatistika Ewropea, li jippromwovi l-użu ta' sorsi tad-data eżistenti u jimminimizza l-piż fuq ir-rispondenti. B'riżultat ta' dan, l-akkuratezza u l-affidabbiltà tad-data dwar il-ġenerazzjoni tal-iskart jiżdiedu, u dan jipprovdi bażi robusta għat-teħid ta' deċiżjonijiet infurmat. Il-kontrolli tar-rapporti dwar il-kwalità tal-Eurostat, li jqabblu d-data tar-reġistru tan-negozju mad-data dwar is-sistema tar-rapportar dwar l-iskart, għenu biex tittejjeb l-affidabbiltà. Għalkemm ir-rati ta' rispons huma baxxi, id-diskrepanzi fis-settijiet tad-data jissuġġerixxu li l-ammont ta' skart iġġenerat huwa sottovalutat b'inqas minn 10 %. Jistgħu jseħħu inakkuratezzi minħabba aggregazzjoni mhux xierqa fi ħdan il-kodiċijiet NACE, li potenzjalment ifisser li l-iskart domestiku huwa stmat iżżejjed.

B'mod ġenerali, filwaqt li għad hemm xi limitazzjonijiet, il-kwalità tad-data qiegħda titjieb kontinwament, u qegħdin isiru sforzi biex jiġu indirizzati l-isfidi li fadal u biex tiġi żgurata data aktar akkurata u komparabbli dwar il-ġenerazzjoni tal-iskart.

3.4.5. Aċċessibbiltà u ċarezza

F'konformità mar-Regolament, l-istatistika tal-iskart issir aċċessibbli permezz ta' bażi tad-data komprensiva u artikli ċari u konċiżi fuq is-sit web tal-Eurostat. Il-bażi tad-data tippermetti lill-utenti joħolqu downloads personalizzati u tipprovdi metadata integrata u rapporti dwar il-kwalità għal fehim aħjar. Il-feedback mingħand l-utenti jindika sodisfazzjon kbir bl-aċċessibbiltà tad-data, bil-biċċa l-kbira tat-talbiet relatati mal-interpretazzjoni tan-numri ppubblikati aktar milli mal-aċċess għad-data, li jissuġġerixxi li l-bażi tad-data tal-Eurostat hija sors ta' informazzjoni intuwittiv u faċli għall-utent. Billi jipprovdi aċċess faċli għall-istatistika tal-iskart, il-Eurostat jippermetti lill-partijiet ikkonċernati madwar l-UE jieħdu deċiżjonijiet infurmati u jippromwovi t-trasparenza fis-settur tal-immaniġġar tal-iskart.

3.4.6. Komparabbiltà

Id-data ġeneralment għandha komparabbiltà għolja bejn il-pajjiżi, minħabba definizzjonijiet u klassifikazzjonijiet komuni. Madankollu, għad hemm sfidi, b'mod partikolari għad-data dwar l-iskart perikoluż, fejn il-leġiżlazzjoni nazzjonali ta' kull pajjiż jista' jkollha definizzjoni differenti ta' "periklu". Id-dominanza tal-iskart minerali, li tammonta għal madwar żewġ terzi tal-iskart totali, ixxekkel ukoll il-paraguni bejn il-pajjiżi. Sabiex dan jiġi mmitigat, il-Eurostat jippubblika data għall-indikatur "Skart minbarra l-iskart minerali maġġuri", li jgħin biex isiru paraguni aktar akkurati bejn il-pajjiżi.

Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri jkomplu jiżviluppaw il-kwalità u l-effiċjenza tad-data permezz ta' ġbir tad-data u metodi mtejba. Madankollu, dan it-titjib jista' joħloq interruzzjonijiet fis-serje kronoloġika, li l-Istati Membri jindirizzaw billi jirrevedu s-settijiet tad-data u jinformaw lill-utenti dwar kwalunkwe reviżjoni. Il-Eurostat jindika dawn l-interruzzjonijiet fis-settijiet tad-data li jippubblika.

3.4.7. Koerenza

L-istatistika tal-iskart turi grad għoli ta' koerenza, li hija kejl tal-kapaċità tagħhom li jiġu kkombinati b'modi differenti u għal diversi użi. Il-koerenza hija evalwata fi tliet dimensjonijiet: koerenza mal-kontijiet nazzjonali, koerenza transsettorjali oħra u koerenza interna. Għall-istatistika tal-iskart, il-koerenza interna hija żgurata permezz tat-trasformazzjoni konsistenti tad-data mhux ipproċessata f'outputs.

Fir-rigward tal-koerenza transsettorjali, hemm stabbiliti proċeduri ta' validazzjoni biex titqabbel l-istatistika tal-iskart ma' settijiet tad-data rilevanti oħra, bħall-iskart mit-tagħmir elettriku u elettroniku (WEEE, Waste Electrical and Electronic Equipment), mill-imballaġġ, u l-iskart tal-ikel. Filwaqt li dawn il-proċeduri jgħinu biex jitnaqqsu l-inkonsistenzi, għad hemm xi diskrepanzi, l-aktar minħabba d-differenzi fid-dipartimenti tal-produzzjoni tad-data.

Madankollu, il-koerenza mal-kontijiet nazzjonali tidher biċ-ċar mir-relazzjonijiet bejn il-ġenerazzjoni tal-iskart u l-indikaturi soċjoekonomiċi, bħall-PDG *per capita* u n-nefqa tal-gvern għall-immaniġġjar tal-iskart. Pereżempju, id-data turi korrelazzjoni pożittiva bejn il-ġenerazzjoni tal-iskart *per capita* u l-PDG *per capita*. Madankollu, ir-relazzjoni bejn il-

ġenerazzjoni tal-iskart u n-nefqa għall-immaniġġjar tal-iskart hija inqas ċara, b'raggruppamenti distinti ta' pajjiżi li juru xejriet differenti.

Barra minn hekk, peress li s-sett ta' indikaturi tal-immaniġġjar tal-iskart jgħaqqad id-data dwar it-trattament miġbura skont ir-Regolament mad-data dwar l-importazzjoni/l-esportazzjoni mill-istatistika tal-kummerċ internazzjonali (il-bażi tad-data COMEXT) jew minn sorsi nazzjonali, il-koerenza mal-istatistika tal-kummerċ internazzjonali ta' merkanzija tiġi evalwata wkoll. Dawn is-sejbiet jenfasizzaw il-kumplessità tar-relazzjonijiet bejn il-ġenerazzjoni tal-iskart, l-attività ekonomika u l-impatti ambjentali, kif ukoll l-importanza ta' sforzi kontinwi biex jittejbu l-koerenza u l-konsistenza tad-data.

3.5. Analiżi tad-data

Il-ġbir ta' data tal-2022 ipprovda informazzjoni intuwittiva utli dwar ix-xejriet u l-iżviluppi fil-ġenerazzjoni u l-immaniġġjar tal-iskart. B'mod partikolari, id-data żvelat tnaqqis kontinwu u li għaddej bħalissa fil-ġenerazzjoni ta' skart domestiku u skart simili[13], kif ukoll tnaqqis qawwi fir-rimi dirett f'landfills ta' dan il-fluss ta' skart. Barra minn hekk, kien hemm żieda fil-ġbir separat ta' ċerti flussi ta' skart mill-unitajiet domestiċi, bħall-ħġieġ, il-plastik u l-bijoskart.

Filwaqt li d-data żvelat livelli sodisfaċenti ta' kwalità, ġew identifikati opportunitajiet għal titjib, b'mod partikolari fir-rigward ta' flussi ta' skart bħall-ħama tad-dranaġġ, l-iskart agrikolu u l-iskart tal-kostruzzjoni. Il-Eurostat tejjeb il-gwida tiegħu biex jindirizza l-klassifikazzjoni inkonsistenti tal-iskart mill-minjieri fil-pajjiżi.

L-analiżi xeħtet dawl ukoll fuq l-isfidi li qiegħda tiffaċċja l-ekonomija ċirkolari, b'mod partikolari fir-rigward tal-flussi ta' skart tal-plastik u tat-tessuti. Ġew osservati disparitajiet sinifikanti fil-ġenerazzjoni *per capita* u fil-metodi ta' trattament, peress li xi pajjiżi jibbażaw ħafna fuq l-esportazzjonijiet jew ir-rimi fil-landfills minħabba kapaċità ta' riċiklaġġ domestiku limitata. Dawn is-sejbiet juru l-ħtieġa li tittejjeb l-infrastruttura, titnaqqas id-dipendenza mill-esportazzjonijiet u jiġu armonizzati d-definizzjonijiet.

Sabiex jindirizza dawn il-kwistjonijiet, il-Eurostat kabbar il-kwestjonarju biex jinkludi r-rapportar volontarju tal-importazzjonijiet/esportazzjonijiet tal-iskart u kategoriji rilevanti oħra biex jiġu rrikonċiljati l-ġenerazzjoni u t-trattament tal-iskart. Dan mhux biss se jżid il-kwalità tal-istimi iżda jipprovdi wkoll informazzjoni intuwittiva utli fil-kuntest tal-ekonomija ċirkolari.

3.6. Piż amministrattiv

Ir-rekwiżiti ta' rapportar għall-istatistika tal-iskart jimponu piż amministrattiv fuq il-produtturi tal-iskart u n-negozji speċjalizzati fl-immaniġġar tal-iskart. F'konformità mar-Regolament,

[13] L-iskart li mhuwiex iġġenerat mill-unitajiet domestiċi iżda simili għall-iskart domestiku fil-kompożizzjoni tiegħu. Eżempji tipiċi jinkludu skart minn negozji żgħar, uffiċċji, skejjel u faċilitajiet pubbliċi bħal parks li jiġġeneraw tipi ta' skart simili għal dawk mir-residenzi.

kumpaniji żgħar (b'inqas minn 10 impjegati)[14] jistgħu jnaqqsu dan il-piż billi jissostitwixxu r-rapportar b'data miġbura direttament mill-Istati Membri.

L-Istati Membri jieħdu diversi approċċi għall-ġbir tad-data, inklużi stħarriġiet, data amministrattiva jew kombinament ta' stħarriġiet u data amministrattiva. Id-data amministrattiva tgħaqqad id-data miġbura għal skopijiet oħra, bħat-tassazzjoni, il-monitoraġġ ambjentali jew l-immaniġġar nazzjonali tal-iskart.

Sabiex jiġi żgurat il-ġbir akkurat tad-data, il-Eurostat jipprovdi assistenza teknika u taħriġ lill-kompilaturi nazzjonali, kemm lill-kolletturi tad-data kif ukoll lir-rispondenti.

Ta' min jinnota li f'madwar 12-il Stat Membru, il-ġbir jibbaża fuq data amministrattiva, filwaqt li ħames Stati Membri jużaw stħarriġiet statistiċi. Ġie nnotat ukoll li għadd dejjem akbar ta' pajjiżi qegħdin jadottaw approċċ ikkombinat.

Kien hemm madwar 6 325 rispondent, u kull wieħed minnhom dam inqas minn siegħa biex jimla l-kwestjonarju. Min-naħa ta' stima tal-kostijiet, abbażi ta' analiżi komprensiva tar-rapporti dwar il-kwalità u tad-data tal-istħarriġ, il-piż totali fuq il-kumpaniji madwar l-UE huwa madwar EUR 2,2 miljun (bħala medja EUR 186 000 għal kull Stat Membru fis-sena).

F'konformità mal-isforzi tal-Kummissjoni biex tnaqqas il-piż amministrattiv u tissimplifika r-rekwiżiti ta' rapportar, il-kwestjonarju attwali jidher li joħloq bilanċ u piż proporzjonat għall-objettivi segwiti. L-użu ta' data amministrattiva u approċċi kkombinati mill-Istati Membri jikkontribwixxi għat-tnaqqis fil-piż fuq il-produtturi tal-iskart u n-negozji. B'mod ġenerali, ir-rekwiżiti ta' rapportar eżistenti għall-istatistika tal-iskart jidhru li huma effettivi fil-ġbir ta' data neċessarja filwaqt li l-piż amministrattiv jinżamm minimu, u b'hekk jiġi appoġġat l-għan tal-Kummissjoni li tnaqqas u tissimplifika l-piż.

4. Miżuri ta' titjib

Sabiex tittejjeb id-data numerika rrapportata skont ir-Regolament, il-Eurostat fittex soluzzjoni effiċjenti u rapida li indirizzat il-ħtiġijiet ewlenin ta' informazzjoni għall-immaniġġar modern tal-iskart, b'mod partikolari għall-monitoraġġ tat-tranżizzjoni lejn ekonomija ċirkolari u għall-kalkolu tar-rati ta' riċiklaġġ, li huma indikaturi kruċjali għall-valutazzjoni tal-progress lejn l-objettivi ambjentali u tal-effiċjenza fir-riżorsi tal-UE.

Il-Eurostat iffoka fuq l-iżvilupp tal-modulu addizzjonali dwar ir-rikonċiljazzjoni tal-ġenerazzjoni u tat-trattament tal-iskart, li jagħmel id-data dwar l-iskart aktar rilevanti u komprensiva. Il-modulu jinkludi ħames tabelli dettaljati li jsegwu l-fluss ta' skart mill-ġenerazzjoni sat-trattament, li jkopru l-importazzjonijiet u l-esportazzjonijiet, it-trattament

[14] L-eżenzjoni ta' kumpaniji żgħar mill-istħarriġiet hija trattata b'modi differenti. Xi pajjiżi jkopru l-kumpaniji ż-żgħar permezz ta' stħarriġiet kampjunarji u jestrapolaw ir-riżultati. Madankollu, il-biċċa l-kbira tal-pajjiżi jeskludu kompletament lill-kumpaniji ż-żgħar f'konformità mal-Artikolu 3(2) tar-Regolament, li jippermetti li l-intrapriżi ta' inqas minn 10 impjegati jiġu esklużi mill-istħarriġiet sakemm ma jikkontribwux b'mod sinifikanti għall-ġenerazzjoni tal-iskart. B'mod alternattiv, iċ-ċifri jistgħu jiġu estrapolati permezz ta' mudelli ta' stima bbażati fuq il-fatturi. Il-pajjiżi stabbilew livelli limitu ta' esklużjoni differenti, iddeterminati l-aktar mill-għadd ta' ħaddiema jew mill-ammont ta' skart iġġenerat kull sena. Xi pajjiżi jiġbru flimkien iż-żewġ kriterji biex jiżguraw li anke l-kumpaniji ż-żgħar ikunu koperti mill-ġbir tad-data meta dawn jaqbżu l-livell limitu ddefinit ta' ġenerazzjoni tal-iskart.

minn qabel, it-trattament termali u l-irkupru ta' materjal. Dan l-approċċ jipprovdi informazzjoni aktar dettaljata dwar il-flussi ta' skart u jippermetti li r-rati ta' riċiklaġġ u ta' rkupru għal tipi ta' skart individwali jiġu kkalkolati b'mod akkurat.

Minkejja r-rapportar limitat ta' dan il-modulu volontarju fiċ-ċikli ta' rapportar tal-2022 u l-2024, il-Eurostat uża l-aktar preżentazzjonijiet komprensivi biex joħloq dijagrammi ta' Sankey, li jipprovdu rappreżentazzjoni viżwali tal-flussi ta' skart u jidentifikaw lakuni fid-data. Dawn id-dijagrammi, flimkien ma' konsultazzjonijiet ma' pajjiżi bl-aqwa prestazzjoni, ipproduċew xi data u wittew it-triq għal rapportar aktar affidabbli u komprensiv fil-futur.

Sabiex tiġi analizzata l-ekonomija ċirkolari u biex isir aktar sempliċi li tiġi mmonitorjata l-prestazzjoni tar-riċiklaġġ u tal-irkupru ta' materjal fil-flussi ta' skart individwali, il-Eurostat introduċa l-kontijiet tal-iskart, qafas metodoloġiku u approċċ għall-integrazzjoni tad-data b'livelli differenti ta' dettall u minn diversi sorsi.

5. Konklużjonijiet

Id-data miġbura skont ir-Regolament tipprovdi sors komprensiv u affidabbli ta' informazzjoni dwar il-ġenerazzjoni u t-trattament tal-iskart fl-UE, li jkopri l-perjodu mill-2002 sal-2022.

Id-data ġeneralment tiġi ppreżentata fil-ħin u hija ta' kwalità suffiċjenti biex titqies affidabbli u akkurata. Il-kwalità tas-sett tad-data tiddependi l-aktar mill-metodoloġija ta' kull pajjiż, li qiegħda titjieb b'mod kostanti ma' kull ċiklu ta' ġbir tad-data. Diversi fatturi kkontribwew għal dan it-titjib: id-dipendenza dejjem akbar mid-data amministrattiva, li tnaqqas id-dipendenza fuq l-estrapolazzjoni, u l-progress kostanti li qiegħed isir fil-validazzjoni tad-data, flimkien mal-iskambju mal-Istati Membri permezz ta' gwida, gruppi ta' ħidma u żjarat fil-pajjiżi.

Madankollu, din id-data għandha l-limitazzjonijiet tagħha bħala informazzjoni dwar l-ekonomija ċirkolari u l-użu tal-iskart bħala riżorsa, minħabba lakuni fid-data dwar it-trattament minn qabel, ir-riklassifikazzjoni tal-iskart u l-kummerċ internazzjonali tal-iskart, li jillimitaw id-disponibbiltà ta' informazzjoni komprensiva lil hinn mit-trattament u r-rimi finali. Il-Eurostat ħa passi mal-grupp ta' ħidma biex jimplimenta l-modulu addizzjonali, miġbur fuq bażi volontarja peress li mhuwiex parti mir-Regolament; sfortunatament, ir-rata ta' rispons kienet baxxa ħafna minħabba restrizzjonijiet fir-riżorsi fil-livell tal-Istati Membri, u għalhekk din id-data għadha ma tistax tintuża.

Peress li l-UE tintroduċi obbligi ta' rapportar dwar l-iskart għal flussi speċifiċi ta' skart (bħall-batteriji[15], l-e-skart[16], l-iskart tal-ikel[17] u l-iskart mill-imballaġġ[18]) skont diversi direttivi u

[15] Id-Direttiva 2006/66/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Settembru 2006 dwar batteriji u akkumulaturi u skart ta' batteriji u ta' akkumulaturi. ĠU L 266, 26.9.2006, p. 1; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/66/2018-07-04.

[16] Id-Direttiva 2012/19/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar skart ta' tagħmir elettriku u elettroniku (WEEE). ĠU L 197, 24.7.2012, p. 38; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/2024-04-08.

[17] Id-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar l-iskart u li tħassar ċerti Direttivi. ĠU L 312, 22.11.2008, p. 3; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/2024-02-18.

[18] Ir-Regolament (UE) 2025/40 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Diċembru 2024 dwar l-imballaġġ u l-iskart mill-imballaġġ, li jemenda r-Regolament (UE) 2019/1020 u d-Direttiva (UE) 2019/904, u li jħassar id-Direttiva 94/62/KE; ĠU L, 2025/40, 22.1.2025; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj.

regolamenti speċifiċi għas-settur, aktar informazzjoni ssir disponibbli dwar dawk it-tipi ta' skart. Madankollu, ir-Regolament jibqa' l-uniku rapportar uffiċjali mill-Istati Membri lill-Kummissjoni b'kopertura sħiħa tat-tipi kollha ta' skart. Din hija għodda essenzjali biex jitkejlu l-flussi ta' materjal fl-ekonomija ċirkolari. Ir-Regolament ma jkejjilx biżżejjed il-flussi mill-ġbir tal-iskart sat-trattament tal-iskart, u b'mod partikolari, iżda mhux biss, għall-flussi transfruntieri tal-iskart. It-titjib fid-data f'dan il-qasam huwa essenzjali biex tinżamm il-kompletezza tal-informazzjoni dwar l-ekonomija ċirkolari u r-rilevanza tas-settijiet tad-data tar-Regolament għall-analiżi tad-data.

Barra minn hekk, il-potenzjal li tittejjeb il-koerenza tal-istatistika tal-iskart jista' jiġi esplorat permezz ta' kontroverifika mal-istatistika dwar il-kummerċ barrani u tal-bilanċ tal-ħlasijiet. Dan ma għandu jimponi l-ebda piż ta' rapportar addizzjonali fuq l-Istati Membri u jidentifika oqsma għal titjib futur fil-metodoloġija għall-flussi internazzjonali ta' skart, u b'hekk jagħti spinta lill-kwalità u lill-affidabbiltà ġenerali tal-istatistika tal-iskart.

Minkejja l-limitazzjonijiet tagħha, id-data trażmessa skont ir-Regolament tibqa' l-uniku sors ta' ħarsa ġenerali komprensiva u olistika tal-immaniġġjar tal-iskart fis-setturi ekonomiċi u fl-unitajiet domestiċi kollha fl-UE. Din tipprovdi rappreżentazzjoni unika u akkurata tal-iżviluppi ekonomiċi, inklużi x-xejriet fil-ġenerazzjoni u fit-trattament tal-iskart.